

พัฒนาการของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ จากอดีต ปัจจุบัน สู่อนาคต

Royal Police Cadet Academy; The Past, Present, and The Future.

วัชรวิชญ์ นิธิวรราชย์ *

บทคัดย่อ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญโดยมีอิทธิพลและบทบาทต่อประชาชนและสังคมในทุกระดับเนื่องจากมีหน้าที่หลักในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในสังคม ซึ่งความสำเร็จของการปฏิบัติตามภารกิจดังกล่าวจะสัมฤทธิ์ผลเพียงใดนั้น ตัวบุคลากรซึ่งได้แก่ ข้าราชการตำรวจ นับเป็นปัจจัยสำคัญ โรงเรียนนายร้อยตำรวจเป็นสถาบันอุดมศึกษาหลักของสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีลักษณะเป็นสถาบันการศึกษาประเภทวิชาชีพ (Professional Institute) มีภารกิจหลักในการผลิตข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรให้แก่สำนักงานตำรวจแห่งชาติซึ่งเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะได้รับการแต่งตั้งไปปฏิบัติหน้าที่ตามสถานีดำรวจต่างๆ ทั่วประเทศและตามหน่วยงานต่างๆ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โรงเรียนนายร้อยตำรวจจึงเป็นสถาบันการศึกษาที่มีความสำคัญอย่างยิ่งและมีประวัติและวิวัฒนาการมายาวนานโดยเริ่มจัดตั้งครั้งแรกที่จังหวัดนครราชสีมา ในปี พ.ศ.2444 รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ได้มีการเปลี่ยนแปลงโยกย้ายสถานที่ตั้งทั้งสิ้น 7 ครั้ง ครั้งสุดท้ายได้ย้ายมาตั้งที่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ในปัจจุบัน โดยเมื่อวันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ.2499 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ได้ทรงเสด็จมาเปิดโรงเรียนและได้ทรงมีพระราชดำรัสความว่า (ประวัติโรงเรียนนายร้อยตำรวจ, ออนไลน์)

“โรงเรียนนายร้อยตำรวจเป็นหลักสำคัญ สำหรับบ้านเมืองเพราะพระราชารัฐจักได้อาศัยเป็นที่พึ่งในยามมีทุกข์ร้อนก็หาละบุคคลที่จะให้ผู้อื่นเข้าพึ่งอาศัยได้นั้น จำเป็นต้องเป็นผู้ที่ได้รับการศึกษามีวิชาการและเป็นผู้ที่มีศีลธรรมอันดีทุกประการ การที่รัฐบาลของข้าพเจ้าได้จัดสร้างโรงเรียนนายร้อยตำรวจขึ้นจึงเป็นการบำเพ็ญกรณียกิจที่ควรชมเชยและขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยอันประเสริฐ จงดลบันดาลให้โรงเรียนนายร้อยตำรวจแห่งนี้สถิตสถาพรเป็นสง่าแก่ประเทศชาติ และเป็นสถาบันสำคัญสำหรับการศึกษาวิชาการตำรวจแก่บรรดาผู้เข้าศึกษา ณ โรงเรียนแห่งนี้โดยทั่วกันเทอญ”

* นักศึกษาปริญญาเอก รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะและการจัดการภาครัฐ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

นอกจากนี้ ความสำเร็จของการผลิตนักเรียนนายร้อยตำรวจต้องอาศัยหลักสูตรเป็นตัวกำหนดวิธีการดำเนินการที่สำคัญจึงอาจกล่าวได้ว่าหัวใจของการศึกษาคือหลักสูตรและคุณภาพของการจัดการศึกษาขึ้นอยู่กับคุณภาพของหลักสูตร (ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, 2539, น.11) กล่าวว่าหลักสูตรเป็นเครื่องมือในการแปลงจุดมุ่งหมายและนโยบายทางการศึกษาของชาติไปสู่การปฏิบัติในสถาบันการศึกษาต่างๆ หลักสูตรเปรียบเสมือนทางเลี้ยวที่คอยกำหนดทิศทางการเรียนการสอนเป็นไปตามความมุ่งหมายทางการศึกษา หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือหลักสูตรเป็นเครื่องชี้นำทางในการจัดความรู้และประสบการณ์แก่ผู้เรียนซึ่งจะต้องปฏิบัติตามหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มุ่งสู่จุดหมายเดียวกันหลักสูตรจึงเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษาและเป็นเครื่องชี้ความเจริญของชาติถ้าประเทศใดมีหลักสูตรที่เหมาะสมทันสมัยและมีประสิทธิภาพ คนในประเทศนั้นย่อมมีความรู้และศักยภาพในการพัฒนาประเทศได้อย่างเต็มที่ซึ่งที่ผ่านมาหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจได้มีการพัฒนาปรับปรุงมาโดยตลอดเพื่อให้สอดคล้องรองรับกับเหตุการณ์บ้านเมืองและปัญหาในสังคมในยุคนี้จนกระทั่งมีการปรับปรุงหลักสูตรครั้งล่าสุดคือ พ.ศ.2556 ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ของประเทศไทยซึ่งการจัดตั้งประชาคมอาเซียนมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความร่วมมือในกลุ่มประเทศสมาชิกบนโครงสร้างของสามเสาหลักประชาคม ได้แก่ ประชาคมความมั่นคงแห่งอาเซียน (the ASEAN Security Community), ประชาคมเศรษฐกิจแห่งอาเซียน (the ASEAN Economic Community), และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมแห่งอาเซียน (the ASEAN Socio-Cultural Community) สิ่งต่างๆ เหล่านี้ย่อมทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหลายประการอันจะนำมาซึ่งปัญหาต่างๆ ตามมามากยิ่งขึ้นไม่ว่าจะเป็นปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด ซึ่งโรงเรียนนายร้อยตำรวจต้องผลิตและพัฒนาให้นักเรียนนายร้อยตำรวจให้มีความรู้ความสามารถเพื่อรองรับปัญหาที่จะเกิดขึ้น

บทความดังกล่าวต้องการศึกษาถึงพัฒนาการของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ จากอดีตจนถึงปัจจุบัน และนำเสนอการพัฒนาหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจในอนาคตซึ่งกำลังก้าวสู่ประชาคมอาเซียนต่อไป

พัฒนาการของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

สมัยที่ 1 โรงเรียนนายร้อยตำรวจภูธร มณฑลนครราชสีมา

จัดตั้งขึ้นเป็นครั้งแรก ในสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 เมื่อปี พ.ศ.2444 เนื่องจากมีการจัดตั้งกรมตำรวจขึ้นเมื่อ พ.ศ.2440 โดยมีพลตระเวนทำหน้าที่ตรวจตราดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองในส่วนภูมิภาค ต่อมา มีการจัดตั้งกองตำรวจภูธรขึ้นหลายแห่งทำให้มีความต้องการนายตำรวจสัญญาบัตรที่มีความรู้ความสามารถมากขึ้นจึงได้จัดตั้งโรงเรียนนายร้อยตำรวจภูธรขึ้นที่กองตำรวจภูธรมณฑลนครราชสีมา รับนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาประโยคประถม (เทียบม.3) เข้ารับการอบรมเป็นนายตำรวจสัญญาบัตร โดยได้ใช้กองตำรวจภูธรมณฑลนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา เป็นสถานที่ศึกษาเล่าเรียนมี นายร้อยเอก เอ.พี.เอฟ.คอลล์ เป็นผู้ดำเนินการฝึกอบรม

สำหรับหลักสูตรการเรียนมีกำหนดเวลาไม่แน่นอนบางครั้งเรียน 3 เดือน 5 เดือน หรือ 8 เดือน วิชาที่เรียนเป็นวิชากฎหมาย วิชาแผนที่ วิชาบัญชี วิชาเลข และวิชาหนังสือไทยโดยเมื่อผู้ฝึกอบรมเห็นว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจคนใดมีบุคลิกเหมาะสมมีระเบียบวินัยดีมีความรู้กฎหมายและข้อบังคับดีก็จะเสนอไปยังเจ้ากรมตำรวจ ภูธรออกคำสั่งบรรจุให้เป็นนายตำรวจโดยไม่มีการสอบไล่แต่อย่างใด

สมัยที่ 2 โรงเรียนนายร้อยตำรวจภูธร ห้วยจรเข้มะ จังหวัดนครปฐม

เนื่องจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจอยู่ห่างไกลการคมนาคมไม่สะดวก อีกทั้งครูผู้สอนเกิดความลำบากในการเดินทางไปสอนจึงได้จัดหาสถานที่แห่งใหม่ซึ่งต่อมาได้สร้างขึ้นที่ตำบลห้วยจรเข้มะ จังหวัดนครปฐม เริ่มเปิดรับสมัครนักเรียนและเริ่มสอนเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ.2477 เป็นต้นมามี พันตรี หลวงไกรกลางณรงค์ เป็นผู้บังคับการโรงเรียนนายร้อยตำรวจเป็นคนแรก สำหรับการคัดเลือกบุคคลเข้ารับการศึกษาระดับบุคคลสำเร็จการศึกษาชั้นประโยคประถม (ม.3) เป็นผู้มีความประพฤติดีผ่านการตรวจรับรองจากแพทย์ว่าไม่เป็นโรคร้ายแรงหรือโรคที่น่ารังเกียจมีสุขภาพแข็งแรงการสอบคัดเลือกจะสอบเป็นวิชาสามัญซึ่งบางสมัยก็ไม่มีสอบทั้งนี้แล้วแต่ความเหมาะสม

สำหรับหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจใช้เวลาศึกษาจำนวน 2 ปี โดยแต่ละปีการศึกษาแบ่งเป็น 2 ภาค การศึกษามีการสอบจำนวน 2 ครั้งคือ สอบกลางปีการศึกษาและปลายปีการศึกษาโดยการสอบแต่ละครั้งจะต้องมีคะแนนโดยภาคหนึ่งต้องสอบได้ไม่ต่ำกว่า 50 เปอร์เซนต์ การสอบภาค 2 เอาคะแนนภาค 1 มารวมด้วยและต้องสอบได้คะแนนรวมทั้งสองภาคไม่ต่ำกว่า 60 เปอร์เซนต์ จึงจะถือว่าสอบไล่ผ่านและจะได้เลื่อนชั้นไปเรียนชั้นสูงขึ้นตามลำดับและสำเร็จเป็นนายตำรวจสัญญาบัตรต่อไป

สมัยที่ 3 โรงเรียนนายหมวด คลองไผ่สิงโต กรุงเทพมหานคร

กรมกองตระเวนซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในเขตกรุงเทพมหานครได้จัดตั้ง โรงเรียนนายร้อยตำรวจ ขึ้น แต่ไม่พบหลักฐานว่าตั้งในสมัยใดเรียกชื่อว่า โรงเรียนนายหมวด ตั้งที่เชิงสะพานคลองไผ่สิงโต ส่วนใหม่ ตำบลศาลาแดง ด้านเหนือซอยสารสิน ถนนราชดำริ กรุงเทพมหานครมีพื้นที่ประมาณ 4 ไร่แต่ในสมัยนั้นไม่ได้รับความนิยมเนื่องจากตำรวจต้องทำงานด้วยความระมัดระวังเพราะบุคคลต่างชาติมิได้ขึ้นศาลไทย มีศาลกงสุลของแต่ละประเทศพิจารณาบุคคลสัญชาติตนเองตำรวจกองตระเวนจึงปฏิบัติงานด้วยความยากลำบากเกิดความท้อแท้สำหรับการรับสมัครเข้าศึกษาจะรับครั้งละ 50 คน หลักสูตรใช้เวลา 6 เดือนแล้วจึงสอบ นักเรียนคนใดสอบได้วิชาละ 50 เปอร์เซนต์ขึ้นไปถือว่าสอบได้โดยนักเรียนสอบผ่านจำนวนเท่าไรก็รับนักเรียนใหม่เข้ามาแทนที่สำเร็จออกไป การคัดเลือกเข้ามาเป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจนั้นจะคัดเลือกมาจากเสมียนหรือตำรวจที่มีความรู้หนังสือดีมีความประพฤติเรียบร้อยถ้าได้จำนวนไม่เพียงพอก็รับบุคคลภายนอกมาคัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนนายหมวด

สำหรับหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจจะศึกษาวิชากฎหมายลักษณะอาญา กฎหมายลักษณะพยาน วิธีพิจารณาความอาญาและระเบียบการปฏิบัติงาน วิชาพระราชบัญญัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ของตำรวจนครบาล ต่อมาในปี พ.ศ.2458 ได้มีการปรับปรุงกิจการตำรวจครั้งใหญ่โดยเมื่อวันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ.2458

ได้รวมกรมกองตระเวนเข้ากับกรมตำรวจภูธรเป็นกรมเดียวกันเรียกว่า “กรมตำรวจภูธร และกรมกองตระเวน” หรือ “กรมตำรวจ” ในเวลาต่อมา และในปี พ.ศ.2465 ได้รวมกระทรวงนครบาล เข้ากับ กระทรวงมหาดไทยเป็น กระทรวงเดียวกันเรียกว่า “กระทรวงมหาดไทย” กรมตำรวจจึงได้ย้ายมาสังกัด กระทรวงมหาดไทย สำหรับ โรงเรียนนายร้อยตำรวจห้วยจรเข้มได้ร่วมกับโรงเรียนนายหมวดโดยใช้โรงเรียนนายหมวดเป็นสถานที่ศึกษาของ นักเรียนนายร้อยตำรวจ

สมัยที่ 4 โรงเรียนนายร้อยตำรวจ ห้วยจรเข้ม จังหวัดนครปฐม

เนื่องจากสถานที่ตั้งโรงเรียนนายหมวดมีขนาดเล็กอาคารสถานที่ไม่เพียงพอในปี พ.ศ.2564 จึงได้ย้าย โรงเรียนกลับไปตั้งที่ห้วยจรเข้ม จังหวัดนครปฐม ซึ่งมีความพร้อมของสถานที่มากกว่า สำหรับคุณสมบัติของผู้ที่จะ เข้าเรียนจะรับผู้สำเร็จมัธยมศึกษาปีที่ 6 และปีที่ 8 ตามลำดับผู้สมัครต้องสมัครด้วยตนเอง มีผู้รับรองความ ประพฤติสุภาพร่างกายแข็งแรงผ่านการตรวจของแพทย์รับรองว่าไม่เป็นโรคร้ายแรงหรือโรคน่ารังเกียจ

หลักสูตรการเรียนใช้เวลาเรียน 3 ปีแบ่งออกเป็น 3 ชั้นเรียน ชั้นเรียนละ 1 ปีการสอบไล่ปีหนึ่งแบ่งออกเป็น 2 ภาคมีการสอบ 2 ครั้ง ภาคกลางปีและปลายปีภาคหนึ่งต้องสอบไล่ได้คะแนนไม่ต่ำกว่า 50 เปอร์เซนต์และ รวมทั้งสองภาคต้องได้คะแนนทั้งหมดไม่ต่ำกว่า 60 เปอร์เซนต์ จึงจะถือว่าสอบผ่าน สำหรับการสอบ ชั้นปีที่ 3 ภาค ปลายปีกรรมการสามารถออกข้อสอบได้ทุกวิชาตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ทั้งนี้การสอบไล่ในแต่ละครั้งประกอบด้วยวิชาข้อ เขียนและวิชาภาคปฏิบัติซึ่งเกี่ยวกับการปกครองบังคับบัญชาและการฝึก เมื่อนักเรียนนายร้อยตำรวจสอบผ่านได้ แล้วก็จะได้รับการแต่งตั้งไปดำรงตำแหน่งต่างๆต่อไป

สมัยที่ 5 โรงเรียนนายร้อยทหารบก (ยศ.) กรุงเทพมหานคร

เนื่องจากในช่วงปี พ.ศ.2477 ประเทศไทยซึ่งมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านที่เป็นอาณานิคมของ มหาอำนาจทางตะวันตกมีสถานการณ์ทางการเมืองทำให้ไม่สามารถจัดตั้งกรมกองทหารใกล้ชิดกับเส้นพรมแดน ได้จำเป็นต้องใช้กองกำลังตำรวจ ดังนั้นเพื่อให้นักเรียนนายร้อยทหารบกและนักเรียนนายร้อยตำรวจได้มีโอกาส รู้จักคุ้นเคยกันก่อนสำเร็จการศึกษาออกไปรับราชการซึ่งจะก่อให้เกิดความสามัคคีระหว่างทหารและตำรวจจึงได้มี การโอนโรงเรียนนายร้อยตำรวจให้ไปเรียนรวมกับโรงเรียนนายร้อยทหารบก

การรับสมัครผู้สมัครต้องสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 8 มีอายุไม่เกิน 21 ปีบริบูรณ์ การสอบ คัดเลือกชั้นแรกต้องผ่านการตรวจสอบความสมบูรณ์ของร่างกายและสัมภาษณ์ เมื่อผ่านแล้วจึงจะมีสิทธิสอบ ข้อเขียน สำหรับหลักสูตรการเรียนใช้เวลาศึกษาจำนวน 2 ปีในช่วงการศึกษาวិชาทหารและวิชาสามัญ นักเรียน นายร้อยตำรวจจะเรียนร่วมกับนักเรียนนายร้อยทหารบกส่วนวิชาการตำรวจจะแยกเรียนต่างหาก โดยเรียนวิชา พระราชบัญญัติ กฎหมายอื่นๆ กฎหมายลักษณะอาญา วิธีพิจารณาความอาญา กฎหมายลักษณะพยาน ระเบียบ การและการปกครอง หลักการสืบสวน การพิสูจน์หลักฐานและเทคนิคต่างๆ วิชาจิตวิทยาของผู้ร้าย

สมัยที่ 6 โรงเรียนนายร้อยตำรวจปทุมวัน กรุงเทพฯ

เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ.2489 ได้เริ่มเปิดการศึกษาแก่นักเรียนนายร้อยตำรวจที่บริเวณ กองการศึกษา กรมตำรวจปทุมวันและบริเวณสนามกีฬาแห่งชาติโดยการสอบจะคัดเลือกจากผู้ที่มีคุณสมบัติชั้นเตรียมอุดมศึกษา สำหรับอาจารย์ผู้สอนนั้นกรมตำรวจจะพิจารณาอาจารย์ที่มีความเหมาะสมให้ไปเป็นอาจารย์ผู้สอนวิชานั้นๆ เป็นคราวๆไป โดยโรงเรียนนายร้อยตำรวจปทุมวันได้จัดการศึกษาให้นักเรียนนายร้อยตำรวจระหว่างปี พ.ศ.2490-2498 รวม 8 ปี

สมัยที่ 7 โรงเรียนนายร้อยตำรวจ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

เมื่อปี พ.ศ.2495 พลตำรวจเอกเผ่า ศรียานนท์ อธิบดีกรมตำรวจได้ดำเนินการก่อตั้ง โรงเรียนนายร้อยตำรวจแห่งใหม่ที่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ได้ทรงเสด็จไปเปิดโรงเรียนนายร้อยตำรวจอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ.2499

สำหรับปรัชญาการศึกษาของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ คือ จัดการศึกษาอบรมและดำเนินการฝึกนักเรียนนายร้อยตำรวจให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในวิชาการตำรวจและการบริหารงานตำรวจอย่างแท้จริงมีความรู้ความเข้าใจด้านกฎหมายและรอบรู้ในแขนงวิชาการชั้นอุดมศึกษาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อการพัฒนาชีวิตและเอื้อต่อการนำไปประกอบวิชาชีพตำรวจและหล่อหลอมให้มีคุณลักษณะทางกายและคุณธรรมประจำใจมีวิจรรณญาณในการตัดสินใจที่ถูกต้องยึดถือหลักศีลธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพตำรวจในการประพฤติตนและปฏิบัติงานด้วยความสำนึกในเกียรติวินัยและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมและยึดมั่นในการรักษากฎหมายและความสงบเรียบร้อยของสังคมด้วยความเสมอภาคและเป็นธรรมโดยหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจในช่วงแรกใช้เวลาเรียน 3 ปีเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วได้รับประกาศนียบัตรออกมารับราชการเป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร ต่อมาในปี พ.ศ.2499 ได้ปรับปรุงหลักสูตรใหม่โดยเพิ่มเติมหลักสูตรการศึกษาใช้เวลาเรียน 4 ปีผู้สำเร็จการศึกษาจะได้รับปริญญาทางรัฐประศาสนศาสตร์เรียกว่า “รัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต” ใช้อักษรย่อว่า รป.บ.(ตร.)

พัฒนาการของหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ

โรงเรียนนายร้อยตำรวจได้ตระหนักถึงความสำคัญของหลักสูตรการศึกษาจึงได้มีการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรการศึกษาเรื่อยมาจนถึงปัจจุบันเป็นจำนวนทั้งสิ้น 10 ครั้ง คือ ครั้งที่ 1 ปี พ.ศ. 2500 ครั้งที่ 2 พ.ศ.2502 ครั้งที่ 3 พ.ศ.2504 ครั้งที่ 4 พ.ศ.2513 ครั้งที่ 5 พ.ศ.2517 ครั้งที่ 6 พ.ศ.2526 ครั้งที่ 7 พ.ศ.2530 ครั้งที่ 8 พ.ศ.2538 ครั้งที่ 9 พ.ศ.2549 และครั้งที่ 10 พ.ศ.2556 ซึ่งพบว่าในอดีตหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจยังไม่มี ความแน่นอนส่วนใหญ่มุ่งเน้นการศึกษาด้านวิชากฎหมายและการพัฒนาบุคลิกภาพของตัวนักเรียนนายร้อยเป็นหลักทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือศรัทธาต่อประชาชนซึ่งต่อมาเมื่อประเทศมีความเจริญทางด้านวัตถุมากยิ่งขึ้นปัญหาสังคมต่างๆได้เกิดขึ้นมากมายโดยเฉพาะปัญหาอาชญากรรม ซึ่งนับวันจะมีความรุนแรงและสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ดังนั้น เพื่อเป็นการรองรับปัญหาดังกล่าวและเพื่อผลิตนักเรียนนายร้อยตำรวจให้สำเร็จออกมาสามารถปฏิบัติ

หน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นสอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นจึงได้มีการพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับเหตุการณ์บ้านเมืองมากยิ่งขึ้นซึ่งผู้เขียนได้นำหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจซึ่งมีการปรับปรุง 2 ครั้ง หลังสุดมาศึกษาได้แก่ หลักสูตร พ.ศ.2549 และ พ.ศ.2556 มาวิเคราะห์ ดังนี้

หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2549 โครงสร้างหลักสูตรแบ่งออกเป็น 3 ภาค คือ (หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2549, 2557, ออนไลน์)

ภาควิชาการ แบ่งเป็น ด้านการศึกษาวិชาทั่วไป ประกอบด้วยกลุ่มงานวิชาการสังคมศาสตร์และทั่วไป ด้านการศึกษาวิชาเฉพาะประกอบด้วยกลุ่มงานวิชากฎหมาย กลุ่มงานวิชาการสืบสวนและสอบสวน กลุ่มงานวิชา การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม กลุ่มงานวิชาการบริหารงานตำรวจ และวิชาเลือกเสรี รวมทั้งสิ้น 156 หน่วยกิต

ภาคการฝึก แบ่งเป็นการฝึกตำรวจ การฝึกพลศึกษา และการฝึกหลักสูตรพิเศษบังคับ จำนวน 6 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรการต่อต้านปราบปรามการก่อความไม่สงบ หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจฝึกปฏิบัติงานประชาชน ในชนบท หลักสูตรการฝึกหัดปฏิบัติงานตำรวจ หลักสูตรการฝึกหัดงานสอบสวน หลักสูตรการเสริมสร้าง ประสิทธิภาพวิชาชีพ หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจล้มล้างปัญหาชุมชน และหลักสูตรเลือกอีก 1 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรการโดดร่ม หรือหลักสูตรพิเศษอื่นๆ ที่โรงเรียนนายร้อยตำรวจ กำหนด

ภาคกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีทั้งหมด 14 ประนาท ประกอบด้วย การบรรยายพิเศษ การบริหารและการกีฬา การทดสอบสมรรถภาพทางร่างกาย การฝึกหัดพิมพ์ดีด การฝึกหัดขับรถยนต์และรถจักรยานยนต์ การฝึกตรวจท้องที่ การฝึกหัดเป็นผู้ช่วยนายตำรวจฝ่ายปกครอง การฝึกอบรมแบบธรรมเนียมตำรวจ การฝึกอบรมพัฒนาจิตใจและปรับพื้นฐาน การฝึกหัดพัฒนาสังคม การฝึกอบรมพัฒนาบุคลิกภาพและมารยาทสังคม องค์กรของนักเรียนนายร้อยตำรวจ การเสริมสร้างจิตสำนึกเพื่อพัฒนาตนเองและสังคม การส่งเสริมการอ่านหนังสือนอกเวลา

หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2556 โครงสร้างหลักสูตรประกอบด้วย(หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2556, 2557, ออนไลน์

ภาควิชาการ ประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ได้แก่ กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มวิชาภาษา กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ หมวดวิชาเฉพาะ ได้แก่ กลุ่มวิชาการบริหาร กลุ่มวิชากฎหมาย กลุ่มวิชาการสืบสวนสอบสวน กลุ่มวิชาการป้องกันปราบปราม กลุ่มวิชาการจราจร กลุ่มวิชาการฝึก และวิชาเลือกไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต และหมวดวิชาเลือกเสรี

ภาคการฝึกหลักสูตรพิเศษ ประกอบด้วยหลักสูตรบังคับ 6 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรการต่อต้านปราบปรามการก่อความไม่สงบ หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจฝึกรับใช้ประชาชนในชนบท หลักสูตร การฝึกหัดปฏิบัติงานตำรวจ หลักสูตรการฝึกหัดงานสอบสวน หลักสูตรการเสริมสร้างประสบการณ์วิชาชีพ หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจสัมผัสปัญหาชุมชนหรือหลักสูตรอื่นๆที่โรงเรียนนายร้อยตำรวจกำหนดและหมวดหลักสูตรเลือก 1 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรการโต้วถามหรือหลักสูตรพิเศษอื่นๆ ที่โรงเรียนนายร้อยตำรวจกำหนด

ภาคกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีทั้งหมด 14 ประเภทได้แก่ การบรรยายพิเศษ การบริหารและการกีฬา การทดสอบสมรรถภาพทางร่างกาย การฝึกหัดพิมพ์ดีด การฝึกหัดขับรถยนต์และรถจักรยานยนต์ การฝึกตรวจท้องที่ การฝึกหัดเป็นผู้ช่วยนายตำรวจฝ่ายปกครอง การฝึกอบรมแบบธรรมเนียมตำรวจ การฝึกอบรมพัฒนาจิตใจและปรับพื้นฐาน การฝึกหัดพัฒนาสังคม การฝึกอบรมพัฒนาบุคลิกภาพและมารยาทสังคม องค์การของนักเรียนนายร้อยตำรวจ การเสริมสร้างจิตสำนึกเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมและการส่งเสริม การอ่านหนังสือนอกเวลา

ตารางเปรียบเทียบรายวิชาหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2549 กับ หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2556 (ล่าสุด)		
หัวข้อวิชา	หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2549	หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2556 (ล่าสุด)
ภาควิชาการ ด้านการศึกษาวิชาทั่วไป	จิตวิทยาทั่วไป หลักรัฐศาสตร์ หลักเศรษฐศาสตร์ สังคมวิทยา การใช้ภาษาอังกฤษ จริยธรรมตำรวจ ภาษาไทย เทคโนโลยีสารสนเทศ มนุษยสัมพันธ์และจิตวิทยาสำหรับตำรวจ สถิติเพื่อการวิจัยและการทำเอกสารการวิจัย การเมืองการปกครองไทย แหล่งเรียนรู้และการศึกษาค้นคว้า หลักปรัชญาเศรษฐศาสตร์ การพัฒนาระบบงานคอมพิวเตอร์ การบัญชีเบื้องต้น	จิตวิทยาทั่วไป การเป็นพลเมือง เศรษฐกิจกับวิถีชีวิต สังคมวิทยา การใช้ภาษาอังกฤษ จริยธรรมตำรวจ การใช้ภาษาไทย เทคโนโลยีสารสนเทศ มนุษยสัมพันธ์และจิตวิทยาสำหรับตำรวจ ระเบียบวิธีวิจัย การเมืองการปกครองไทย อาเซียนศึกษา ภาษาอังกฤษสำหรับตำรวจเพื่อการสื่อสาร คณิตศาสตร์และสถิติ ภาษาไทยกับการเขียนสำนวนสอบสวน

ตารางเปรียบเทียบรายวิชาหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2549 กับ หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2556 (ล่าสุด)		
หัวข้อวิชา	หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2549	หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2556 (ล่าสุด)
ด้านการศึกษาวิชาเฉพาะ กลุ่มงานวิชากฎหมาย	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมาย กฎหมายรัฐธรรมนูญและกฎหมายเลือกตั้ง กฎหมายอาญา กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ สิทธิมนุษยชน กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พระราชบัญญัติที่มีโทษทางอาญา กฎหมายลักษณะพยาน กฎหมายปกครอง กฎหมายระหว่างประเทศ สัมมนาในวิชากฎหมายอาญา สัมมนาในวิชากฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง กฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ทฤษฎีกฎหมายอาญาและกฎหมายเปรียบเทียบ กฎหมายเกี่ยวกับสถาบันการเงิน กฎหมายตลาดหลักทรัพย์ กฎหมายสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ กฎหมายอาญาระหว่างประเทศ	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมาย กฎหมายรัฐธรรมนูญและกฎหมายเลือกตั้ง กฎหมายอาญา กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ สิทธิมนุษยชน กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พระราชบัญญัติที่มีโทษทางอาญา กฎหมายลักษณะพยาน กฎหมายปกครอง กฎหมายระหว่างประเทศ สัมมนาในวิชากฎหมายอาญา สัมมนาในวิชากฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค กฎหมายตำรวจแห่งชาติ กฎหมายแพ่ง : นิติกรรมสัญญา

ตารางเปรียบเทียบรายวิชาหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2549 กับ หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2556 (ล่าสุด)		
หัวข้อวิชา	หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2549	หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2556 (ล่าสุด)
กลุ่มงานวิชาการสืบสวน และสอบสวน	นิติเวชศาสตร์ การสอบสวน การสืบสวน สัมมนาการสืบสวน สัมมนาการสอบสวน วิทยาการตำรวจก้าวหน้า การสอบสวนคดีเศรษฐกิจ การสอบสวนคดีทรัพย์สินทางปัญญา การสืบสวนคดีพิเศษ การสอบสวนคดีทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	นิติวิทยาศาสตร์ การสอบสวน การสืบสวน สัมมนาการสืบสวน สัมมนาการสอบสวน วิทยาการตำรวจก้าวหน้า การตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ การพิสูจน์หลักฐาน การทะเบียนประวัติอาชญากร อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์
กลุ่มงานวิชาการป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรม	หลักอาชญาวิทยาและงานยุติธรรม การปฏิบัติต่อเยาวชนและครอบครัว ปัญหาอาชญากรรมและการควบคุม แหล่งอบายมุข ยุทธวิธีตำรวจ การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม การตำรวจชุมชน การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด การรักษาความปลอดภัย	หลักอาชญาวิทยาและงานยุติธรรม การปฏิบัติต่อเยาวชนและครอบครัว ปัญหาอาชญากรรมและการควบคุม แหล่งอบายมุข ยุทธวิธีตำรวจ การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม การตำรวจชุมชนและการมีส่วนร่วมของ ประชาชน การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด การรักษาความปลอดภัย

ตารางเปรียบเทียบรายวิชาหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2549 กับ หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2556 (ล่าสุด)		
หัวข้อวิชา	หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2549	หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2556 (ล่าสุด)
	การต่อต้านการก่อการร้ายสากล การจัดการภัยใต้สภาวะวิกฤต อาชญากรรมข้ามชาติ วิชาการทหาร อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ อาชญากรรมพิเศษ ยุทธวิธีตำรวจชั้นสูง การข่าวและสถานการณ์โลกปัจจุบัน การบริหารงานยุติธรรมทางอาญา กระบวนการยุติธรรมทางอาญาเปรียบเทียบ	การต่อต้านการก่อการร้ายสากลและ การจัดการภัยใต้สภาวะวิกฤต การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อาชญากรรมข้ามชาติกับการข่าวและ สถานการณ์โลกปัจจุบัน วิชาการทหาร อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ การป้องกันและปราบปรามการค้ายมนุษย์ สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ
กลุ่มงานวิชาการบริหาร งานตำรวจ	การบริหารงานตำรวจ พฤติกรรมองค์กร การบริหารงบประมาณและพัสดุ การอำนวยการตำรวจ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ สัมมนาการบริหารงานตำรวจ การบรรเทาสาธารณภัย อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ การจราจร	หลักการบริหารงานตำรวจ การบริหารงานตำรวจยุคใหม่ การบริหารงบประมาณและพัสดุ การอำนวยการตำรวจ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ สัมมนาการบริหารงานตำรวจ หลักรัฐประศาสนศาสตร์ การบริหารงานสถานีตำรวจ องค์กรตำรวจเปรียบเทียบ

ตารางเปรียบเทียบรายวิชาหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2549 กับ หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2556 (ล่าสุด)		
หัวข้อวิชา	หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2549	หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2556 (ล่าสุด)
	วิศวกรรมจราจร เทคนิคการตรวจจับและการตั้งด่าน อุบัติเหตุจราจร การบังคับใช้กฎหมายจราจร เทคโนโลยีสำหรับการปฏิบัติงานจราจร	นโยบายสาธารณะ
กลุ่มวิชาการจราจร		การจราจร อุบัติเหตุจราจร การบังคับใช้กฎหมายจราจร
ภาคการฝึก การฝึกตำรวจ การฝึกพลศึกษา	การฝึกแบบตำรวจ การฝึกยุทธวิธีตำรวจ การยิงปืน กีฬากอล์ฟ การต่อสู้ป้องกันตัว (ยูโด) การต่อสู้ป้องกันตัว (มวย) การต่อสู้ป้องกันตัว พลศึกษาวิทยาศาสตร์การกีฬา	การฝึกแบบตำรวจ การฝึกยุทธวิธีตำรวจ การยิงปืน วิทยาศาสตร์การกีฬา ยูโด มวยไทย ว่ายน้ำ การต่อสู้ป้องกันตัว ศิลปะการป้องกันตัว
การฝึกหลักสูตรพิเศษ	หลักสูตรการต่อต้านปราบปรามการก่อ ความไม่สงบ	หลักสูตรการต่อต้านปราบปรามการก่อ ความไม่สงบ

ตารางเปรียบเทียบรายวิชาหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2549 กับ หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2556 (ล่าสุด)		
หัวข้อวิชา	หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2549	หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2556 (ล่าสุด)
	หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจฝึกปฏิบัติ ประชาชนในชนบท หลักสูตรการฝึกหัดปฏิบัติงานตำรวจ หลักสูตรการฝึกหัดงานสอบสวน หลักสูตรการเสริมสร้างประสบการณ์วิชาชีพ หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจสัมผัส ปัญหาชุมชน หลักสูตรการโต้วถาม	หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจฝึกปฏิบัติ ประชาชนในชนบท หลักสูตรการฝึกหัดปฏิบัติงานตำรวจ หลักสูตรการฝึกหัดงานสอบสวน หลักสูตรการเสริมสร้างประสบการณ์วิชาชีพ หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจสัมผัส ปัญหาชุมชน หลักสูตรการโต้วถาม
ภาคกิจกรรมเสริมหลักสูตร	การบรรยายพิเศษ การบริหารและการกีฬา การทดสอบสมรรถภาพทางร่างกาย การฝึกหัดพิมพ์ดีด การฝึกหัดขับรถยนต์และรถจักรยานยนต์ การฝึกตรวจท้องที่ การฝึกหัดเป็นผู้ช่วยนายตำรวจฝ่ายปกครอง การฝึกอบรมแบบธรรมเนียมนายตำรวจ การฝึกอบรมพัฒนาจิตใจและปรับพื้นฐาน การฝึกหัดพัฒนาสังคม การฝึกอบรมพัฒนาบุคลิกภาพและ มารยาทสังคม องค์กรของนักเรียนนายร้อยตำรวจ	การบรรยายพิเศษ การบริหารและการกีฬา การทดสอบสมรรถภาพทางร่างกาย การฝึกหัดพิมพ์ดีด การฝึกหัดขับรถยนต์และรถจักรยานยนต์ การฝึกตรวจท้องที่ การฝึกหัดเป็นผู้ช่วยนายตำรวจฝ่ายปกครอง การฝึกอบรมแบบธรรมเนียมนายตำรวจ การฝึกอบรมพัฒนาจิตใจและปรับพื้นฐาน การฝึกหัดพัฒนาสังคม การฝึกอบรมพัฒนาบุคลิกภาพและ มารยาทสังคม องค์กรของนักเรียนนายร้อยตำรวจ

ตารางเปรียบเทียบรายวิชาหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2549 กับ หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2556 (ล่าสุด)		
หัวข้อวิชา	หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2549	หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2556 (ล่าสุด)
	การเสริมสร้างจิตสำนึกเพื่อพัฒนาตนเอง และสังคม การส่งเสริมการอ่านหนังสือนอกเวลา	การเสริมสร้างจิตสำนึกเพื่อพัฒนาตนเอง และสังคม การส่งเสริมการอ่านหนังสือนอกเวลา

หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2549

จากตาราง เมื่อแยกเป็นรายวิชาจะเห็นได้ว่า หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2549 ต้องการผลิตนักเรียนนายร้อยตำรวจให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในด้านความรู้ทั่วไปโดยจะเห็นได้จากวิชาด้านการศึกษาวិชาทั่วไปนั้นประกอบด้วยวิชาทางด้านสังคมต่างๆ เช่น วิชาสังคมวิทยา วิชาจิตวิทยาทั่วไป วิชาหลักรัฐศาสตร์ วิชามนุษยสัมพันธ์และจิตวิทยาลำหรับตำรวจ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้ นักเรียนนายร้อยตำรวจได้มีความรู้ในด้านสังคมทั่วไปซึ่งเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะต้องไปทำงานกับสังคมในรูปแบบต่างๆ สำหรับด้านการศึกษาวิชาเฉพาะนั้น นักเรียนนายร้อยตำรวจจะต้องเป็นผู้มีความรู้ในด้านกฎหมายต่างๆ โดยเฉพาะกฎหมายอาญา กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พระราชบัญญัติที่มีโทษทางอาญาต่างๆ ซึ่งเมื่อนักเรียนนายร้อยตำรวจสำเร็จการศึกษาก็ได้รับการแต่งตั้งดำรงตำแหน่งพนักงานสอบสวนตามสถานีตำรวจ หรือหน่วยงานอื่นๆ ดังนั้นความรู้ด้านกฎหมายจึงเป็นสิ่งสำคัญนอกจากนี้จะเห็นได้ว่าสืบเนื่องจากความเจริญของสังคมทำให้เกิดคดีทางเศรษฐกิจมากขึ้น เช่น การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา การเอาเปรียบผู้บริโภค เป็นต้น ดังนั้นจึงได้เพิ่มวิชากฎหมายที่เกี่ยวข้องมากขึ้น อาทิเช่น กฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา กฎหมายเกี่ยวกับสถาบันการเงิน กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค สำหรับการสืบสวนสอบสวนนักเรียนนายร้อยตำรวจจะต้องมีความรู้ความสามารถในการสืบสวนและสอบสวนคดีต่างๆ ซึ่งไม่เพียงแต่คดีอาญาทั่วไปเท่านั้น แต่จะต้องมีความรู้ด้านการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษต่างๆ เช่น คดีเศรษฐกิจ คดีทรัพย์สินทางปัญญา คดีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น สำหรับงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมนักเรียนนายร้อยตำรวจเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม มีความเข้าใจถึงทฤษฎีอาชญากรรม การแก้ไขปัญหาอาชญากรรม การควบคุมแหล่งอบายมุข การป้องกันปราบปรามยาเสพติดและการแก้ปัญหาโดยใช้ชุมชน นักเรียนนายร้อยตำรวจต้องมีความรู้ในการบริหารงานทั้งในด้านการองค์กร บุคคล งบประมาณและพัสดุซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นเมื่อได้รับการแต่งตั้งดำรงตำแหน่งในหน่วยงานต่างๆ เป็นที่น่าสังเกตว่าการศึกษากับการจรรยาบรรณในกลุ่มงานวิชาการบริหารงานตำรวจ ซึ่งผู้เขียนเห็นว่าน่าจะเหมาะสมซึ่งเมื่อพิจารณาหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2556

พบว่าได้แยกวิชาการจรรยาไปอยู่ในกลุ่มวิชาการจรรยาต่างหากแล้ว ในด้านบุคลิกภาพและคุณลักษณะทางกาย เพื่อให้นักเรียนนายตำรวจเป็นผู้มีบุคลิกภาพที่ดีมีความสง่าผ่าเผยมีสุขภาพร่างกายและจิตใจสมบูรณ์แข็งแรง อีกทั้งต้องมีความรู้ความสามารถในยุทธวิธีตำรวจการต่อสู้ป้องกันตัว การยิงปืน ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ หลักสูตรดังกล่าวจึงได้กำหนดให้มีการฝึกแบบตำรวจ การฝึกยุทธวิธีตำรวจ การฝึกการต่อสู้ป้องกันตัว เช่น ยูโด มวย เป็นต้น นอกจากนี้นักเรียนนายร้อยตำรวจจะต้องเป็นผู้มีคุณธรรมประจำใจ มีจิตใจที่เที่ยงตรงมีความกล้าหาญอดทน มีความเชื่อมั่นตนเองมีวิจารณญาณในการตัดสินใจที่ถูกต้องโดยยึดหลักศีลธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพตำรวจเป็นแนวทางในการประพฤติตน มีความเข้าใจถึงปัญหาชุมชนต่างๆ และเข้าอกเข้าใจความเดือดร้อนของประชาชนในชนบทดังจะเห็นได้จากการฝึกหลักสูตรพิเศษต่างๆ เช่น หลักสูตรการต่อต้านปราบปรามการก่อความไม่สงบ หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจฝึกกับใช้ประชาชนในชนบท หลักสูตรนักเรียน นายร้อยตำรวจสัมผัสปัญหาชุมชน หลักสูตรการโดดร่ม ซึ่งเหล่านี้จะช่วยขัดเกลาให้นักเรียนนายร้อยตำรวจเป็นผู้มีคุณสมบัติตรงตามที่ต้องการ

หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2556

จากสถานการณ์ปัจจุบันมีการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างสูงมีการแข่งขันทางการค้าระหว่างประเทศอย่างมากส่งเสริมให้มีความเจริญทางวัตถุซึ่งส่งผลให้ผู้คนมีจิตใจที่ตกต่ำลงมีความเห็นแก่ตัวกันมากขึ้นเกิดความแก่งแย่งแข่งขันกันมาก ปัจจัยดังกล่าวก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมสูงขึ้นประกอบกับการรวมตัวของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ.2558 อันเป็นความร่วมมือของอาเซียนด้านการเมืองและความมั่นคงด้านเศรษฐกิจและด้านสังคมและวัฒนธรรมย่อมทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ การไหลเวียนสินค้า การลงทุนและแรงงานจะเป็นไปได้อย่างเสรีทำให้สภาพอาชญากรรมต่างๆ มีความหลากหลายสลับซับซ้อนและรุนแรงเพิ่มมากขึ้น เช่น ปัญหายาเสพติด การเคลื่อนย้ายแรงงานข้ามชาติ การลักลอบเข้าเมือง การค้ามนุษย์ข้ามชาติ การลักลอบขนอาวุธ การฟอกเงิน การก่อการร้าย อาชญากรรมทางเศรษฐกิจจะหว่งประเทศ อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ ปัญหาด้านสาธารณสุขที่อาจเกิดจากการเคลื่อนย้ายแรงงานและนักท่องเที่ยวโดยเสรี ฯลฯ ประเทศไทยซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมอาเซียนย่อมได้รับผลกระทบต่างๆ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เมื่อพิจารณาหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2556 ในรายวิชาจะเห็นได้ว่าหลักสูตรดังกล่าวยังคงมีเจตนารมณ์ที่ต้องการผลิตนักเรียนนายร้อยตำรวจให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในงานตำรวจมีความเป็นตำรวจมืออาชีพสามารถบริหารองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2556 ได้ให้ความสำคัญกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ.2558 เป็นอย่างมากดังจะเห็นได้จากในส่วนของภาควิชาการด้านวิชาชีพศึกษาทั่วไปได้เพิ่มวิชาอาเซียนศึกษา วิชาภาษาอังกฤษสำหรับตำรวจเพื่อการสื่อสารขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนและประเทศต่างๆ ในประชาคมอาเซียนมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะทำให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ร่วมกันได้อย่างดี นอกจากนี้ภาษาอังกฤษนั้นมีความสำคัญมากยิ่งขึ้นในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เนื่องจากตามกฎบัตรอาเซียน ข้อที่ 34 ระบุว่า “ภาษาที่ใช้ในการทำงานของอาเซียน คือ ภาษาอังกฤษ” (โครงการฝึกทักษะภาษาอังกฤษและความรู้ประชาคมอาเซียน, 2557, ออนไลน์

ทั้งนี้เพื่อให้ประชากรของประชาคมอาเซียนสามารถติดต่อสื่อสารกันได้โดยตรงและมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังทำให้ประชาคมอาเซียนสามารถมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพในเวทีระหว่างประเทศที่กว้างออกไป อีกด้วย จึงได้มีการกำหนดเพิ่มวิชาภาษาอังกฤษขึ้นจากเดิมอีก 1 วิชา และมีการกำหนดกลุ่มวิชาการจรรยา ชื่นใหม่อันประกอบด้วยวิชาการจรรยา วิชาอุบัติเหตุจรรยา วิชาการบังคับใช้กฎหมายจรรยา ซึ่งเดิมบรรจุอยู่ในกลุ่มงานวิชาการบริหารงานตำรวจแสดงให้เห็นว่าได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาด้านการจรรยาเพิ่มมากขึ้นซึ่งน่าจะสืบเนื่องมาจากสภาพปัญหาจรรยาที่เพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน สำหรับในด้านวิชาการฝึกการฝึกหลักสูตรพิเศษ ภาคกิจกรรมเสริมหลักสูตรยังคงมุ่งเน้นพัฒนานักเรียนนายร้อยตำรวจให้เป็นข้าราชการตำรวจมีสมรรถนะสูงในการปฏิบัติหน้าที่ที่มีความเป็นผู้นำมีอุดมการณ์ของความเป็นตำรวจวิชาชีพที่ดี ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีศีลธรรมและจริยธรรมที่ดี เพื่อให้ประชาชนเกิดความศรัทธาและได้รับความไว้วางใจจากประชาชน ซึ่งจะทำให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลดีต่อประชาชนสืบต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ด้วยในปี พ.ศ.2558 ประเทศไทยจะเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ซึ่งเป็นไปตามกฎบัตรอาเซียน (the ASEAN Charter) อันจะทำให้บรรดาประเทศสมาชิกอาเซียนซึ่งเดิมได้รวมตัวเป็นสมาคมประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้(อาเซียน)ได้พัฒนาการเป็นประชาคมอาเซียน (the ASEAN Community) ซึ่งจะก่อให้เกิดความร่วมมืออย่างแท้จริงและเป็นรูปธรรมในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน อีกทั้งการกำหนดให้ประชาคมอาเซียนเป็น “ตลาดเดียว” (the Single Market) ตามมาตรา 1(5) แห่งกฎบัตรอาเซียน (โครงการฝึกทักษะภาษาอังกฤษและความรู้ประชาคมอาเซียน, 2557, ออนไลน์ จะทำให้ในระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งสิบประเทศซึ่งได้แก่ บรูไน กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย พม่า ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ เวียดนาม และไทย จะไม่มีมาตรการใดที่เป็นอุปสรรคต่อการเคลื่อนย้ายสินค้าและบริการ ประชาชนในภูมิภาคนี้จะสามารถเดินทางไปมาหาสู่กันได้อย่างสะดวกแรงงานจะสามารถโยกย้ายไปมาอย่างอิสระซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวย่อมส่งผลกระทบต่อประเทศไทยในทุกๆด้านทั้งเรื่องเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและความมั่นคงของประเทศ โดยเฉพาะด้านสังคมอาจส่งผลให้เกิดปัญหาต่างๆตามมามากมาย เช่น ปัญหาเสพติด ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย ปัญหาชุมชนหนาแน่น และแหล่งเสื่อมโทรมต่างๆ เป็นต้น ซึ่งการเกิดอาชญากรรมในอนาคตอาจเกิดขึ้นมีเฉพาะในประเทศใดประเทศหนึ่ง ดังนั้นความร่วมมือกันระหว่างตำรวจของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจจึงต้องปรับให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและปัญหาใหม่ที่จะเกิดขึ้นโดยการพัฒนาหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจควรนำไปเปรียบเทียบกับหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจของประเทศต่างๆ ในกลุ่มประชาคมอาเซียน เพื่อพิจารณาถึงข้อดีข้อเสีย จุดอ่อนจุดแข็งของแต่ละประเทศแล้วนำมาพัฒนาหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจต่อไป นอกจากนี้ควรจัดให้มีการแลกเปลี่ยนนักเรียนนายร้อยตำรวจในกลุ่มประชาคมอาเซียนเพื่อให้เกิดความรู้จักคุ้นเคย และเข้าใจอันดีระหว่างกันอันจะนำไปสู่การร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ในภูมิภาคและเนื่องจากภาษานับว่าเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการสื่อสารและการทำงานของเจ้าหน้าที่

ตำรวจซึ่งตามกฎหมายข้อที่ 34 ระบุว่า “ภาษาที่ใช้ในการทำงานของอาเซียน คือ ภาษาอังกฤษ” ดังนั้นเพื่อให้ให้นักเรียนนายร้อยตำรวจเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารกันได้อย่างมีประสิทธิภาพจึงควรเพิ่มเติมวิชาภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานเข้าไปในหลักสูตรอีกด้วย นอกจากนี้ผู้เขียนอยากเสนอให้จัดให้มีการเรียนรู้ภาษาประเทศเพื่อนบ้านเพิ่มเติมซึ่งจะทำให้สามารถติดต่อสื่อสารได้ดียิ่งขึ้นอีกทั้งเป็นการเรียนรู้วัฒนธรรมของแต่ละประเทศอันจะนำมาสู่ความเข้าใจอันดีและเกิดความร่วมมือกันอีกด้วย

บทสรุป

โรงเรียนนายร้อยตำรวจเป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาหลักของสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีลักษณะเป็นสถาบันการศึกษาประเภทวิชาชีพ (Professional Institute) มีภารกิจหลักคือการผลิตข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรให้แก่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ นักเรียนนายร้อยตำรวจที่สำเร็จการศึกษาจะได้รับการแต่งตั้งไปปฏิบัติหน้าที่ตามหน่วยงานต่างๆ โรงเรียนนายร้อยตำรวจได้เริ่มจัดตั้งครั้งแรกที่จังหวัดนครราชสีมาในปี พ.ศ.2444 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ต่อมาเนื่องจากมีความต้องการนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งสถานที่ฝึกอบรมไม่เอื้ออำนวยขาดความพร้อมของอาคารที่ทำการทำให้มีการเปลี่ยนแปลงสถานที่ตั้งของโรงเรียนนายร้อยตำรวจจำนวน 7 ครั้งโดยปัจจุบันโรงเรียนนายร้อยตำรวจตั้งที่อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระบรมราชินีนาถได้ทรงเสด็จมาเปิดโรงเรียนเมื่อวันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ.2547

สำหรับหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจได้มีการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขเรื่อยมาจนถึงปัจจุบันจำนวนทั้งสิ้น 10 ครั้ง คือ ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2500 ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2502 ครั้งที่ 3 พ.ศ. 2504 ครั้งที่ 4 พ.ศ. 2513 ครั้งที่ 5 พ.ศ. 2517 ครั้งที่ 6 พ.ศ. 2526 ครั้งที่ 7 พ.ศ. 2530 ครั้งที่ 8 พ.ศ. 2538 ครั้งที่ 9 พ.ศ. 2549 และครั้งที่ 10 พ.ศ. 2556 ทั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความรู้ความสามารถตรงตามความต้องการของสังคมสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามสภาพปัญหาสังคมที่เป็นอยู่โดยการปรับปรุงครั้งหลังสุดพ.ศ.2556 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนซึ่งจะเกิดขึ้นใน พ.ศ.2558 โดยมีการปรับปรุงเพิ่มการศึกษาให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน การเพิ่มทักษะทางด้านภาษาอังกฤษซึ่งจะใช้เป็นภาษากลางในประชาคมอาเซียน เป็นต้น และผู้เขียนได้เสนอให้มีการปรับปรุงหลักสูตรนักเรียน นายร้อยตำรวจโดยเปรียบเทียบกับหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจของประเทศต่างๆ ในกลุ่มประชาคมอาเซียนแล้วนำมาพัฒนาหลักสูตร ควรมีการแลกเปลี่ยนนักเรียนนายร้อยตำรวจในกลุ่มประชาคมอาเซียนเพื่อให้เกิดความรู้จักคุ้นเคยและเข้าใจอันดีระหว่างกันอีกทั้งเพื่อให้ นักเรียนนายร้อยตำรวจสามารถใช้ภาษาอังกฤษและภาษาเพื่อนบ้านในการติดต่อสื่อสารกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรเพิ่มเติมวิชาภาษาอังกฤษและภาษาเพื่อนบ้านเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานเข้าไปในหลักสูตรอีกด้วย ซึ่งเชื่อแน่ว่าการพัฒนาหลักสูตรดังกล่าวจะทำให้ นักเรียนนายร้อยตำรวจเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานทั้งภายในประเทศและในกลุ่มประเทศประชาคมอาเซียนสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิภาพผลอันจะนำมาซึ่งผลประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนต่อไป

บรรณานุกรม

ประวัติโรงเรียนนายร้อยตำรวจ. (2557). ค้นเมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม 2557. จาก <http://www.rpca.ac.th/a23/indexA1.htm>.

หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ. 2549. (2557). ค้นเมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม พ.ศ.2557. จาก http://www.rpca.ac.th/doc/pcadocument_e_8.pdf

หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2556. (2556). ค้นเมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม พ.ศ.2557. จาก <http://eddrpca.blogspot.com/2013/12/blog-post.html>

โครงการฝึกทักษะภาษาอังกฤษและความรู้ประชาคมอาเซียน. (2557). ค้นเมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ.2557. จาก <http://www.law.cmu.ac.th/law2011/downloads/eals-project.pdf>

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. (2539). การพัฒนาหลักสูตร : หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.